

Vojany: Po 58 rokoch končí posledná uhoľná elektráreň na Slovensku

V utorok 26. marca 2024 Slovenské elektrárne, a.s., v elektrárni Vojany odstavili turbogenerátory TG5 a TG6 . Na Slovensku sa tak po 58 rokoch končí výroba elektriny z čierneho uhlia.

Ondrej Marcinčák, riaditeľ Elektrární Vojany, vypol turbogenerátor TG5 približne o jednej hodine popoludní. Potom riaditeľ klasických elektrární a člena predstavenstva Slovenských elektrární, a.s., Lukáš Maršálek, vypol aj turbogenerátor TG6. V prítomnosti štátneho tajomníka ministerstva hospodárstva Kamila Šaška a médií tak ukončili bežmála šesť dekád dlhú prevádzku kedysi najväčšej tepelnej elektrárne v bývalom Československu.

„Elektráreň Vojany dnes končí výrobu elektriny z uhlia. Patrí jej však neodmysliteľné miesto v dejinách slovenskej energetiky. A nielen jej, ale najmä ľuďom, ktorí sa zaslúžili o jej vznik, starali sa o jej prevádzku celé tie roky, neúnavne prinášali množstvo inovatívnych nápadov. Práve vďaka nim vydržala elektráreň až doteraz. A za to im patrí veľké ďakujem.“

Ondrej Marcinčák, riaditeľ Elektrární Vojany

Vysoké ceny čierneho uhlia a vysoké náklady na jeho dopravu mali v kombinácii s rastom cien emisných povoleniek za následok dlhoročnú stratovosť elektrární vo Vojanoch. Slovenské elektrárne preto v roku 2023 prijali strategické rozhodnutie o ukončení výroby elektriny z fosílnych palív.

Hľadáme ďalšie využitie pre areál elektrárne, či to je výstavba obnoviteľných zdrojov, energie, batériových úložísk, v budúcnosti možno malých modulárnych reaktorov, výroba zeleného vodíka, aj využitie pre popol uložený na odkalisku a jeho ďalšie spracovanie pre potreby stavebníctva. Časť zamestnancov bude pôsobiť v rámci centralizovanej údržby podľa požiadaviek ostatných elektrární v rámci našej spoločnosti.

Lukáš Maršálek, člen predstavenstva Slovenských elektrární a riaditeľ klasických elektrární

Po definitívnom odstavení blokov č. 5 a 6 je pripravený harmonogram postupného zaisťovania a uvedenia zariadení elektrárne do bezpečného stavu. Nasledovať budú sanácie a rekultivácie ekologických záťaží. Nie

všetky zariadenia sa definitívne vypnú a odstavia. Niektoré z nich zostávajú pre poskytovanie služieb tretím stranám, ako napríklad dodávka tepla či železničná vlečka, a pre potreby personálu, ktorý bude ďalej pokračovať v udržiavaní a správe majetku elektrárne.

Z histórie elektrárne

Energetický život na ľavom brehu rieky Laborec sa neďaleko obce Vojany sa začal v roku 1961 výstavbou tepelnej elektrárne. Prvý turbogenerátor priľázovali 11. novembra 1965. S výkonom 1320 MW boli Vojany svojho času najväčšou tepelnou elektrárnou v bývalom Československu.

Všetky bloky elektrárne Vojany dovedna odpracovali pre slovenskú energetickú sústavu 1 815 535 hodín, to je viac než 207 rokov. Za ten čas vyrobili takmer 170 miliónov MWh elektriny, čo podľa dnešných štandardov zodpovedá 6-ročnej spotrebe elektriny na celom Slovensku.

Pozrite si krátky dokument, ktorý s pamätníkmi a zamestnancami elektrární mapuje takmer šesťdesiat rokov prevádzky.